

Mesečina

Room

Režija: Barry Jenkins

Scenarij: Barry Jenkins

Glasba: Nicholas Britell

Fotografija: James Laxton

Montaža: Nat Sanders in Joi McMillon

Igrajo: Mahershala Ali, Alex Hibbert, Shariff Earp, Trevor Rhodes, Naomie Harris, André Holland

Nagrade: oskar za najboljši film, oskar za stransko moško vlogo (Mahershala Ali), oskar za najboljši prirejeni scenarij, zlati globus za najboljšo filmsko dramo

KRATKA VSEBINA Z RECENZENTSKIM KOMENTARJEM

Mesečina, posneta po neizdani, deloma avtobiografski gledališki igri Tarella Alvina McCraneyja, je tenkočutna *coming-of-age* zgodba, ki v ospredje postavlja odraščanje temnopoltega dečka Chirona. Zgradba filma temelji na treh poglavjih, pri čemer vsako poglavje predstavlja posamezno starostno dečkovo obdobje: v prvem poglavju, »i: little«, se gledalci spoznajo z občutljivim dečkom, ki odrašča v revni, izrazito segregirani soseki Miamija. Odraščajoč z mamo samohranilko, ki ne zna ali ne zmore odgovoriti na sinove potrebe, se Chiron bolj kot ne zapira sam vase. Dnevno soočen z drogami in medvrstniškimi nasiljem, pred katerim se nekega dne zateče v razpadajočo hišo, v kateri so pred njim našli zatočišče odvisniki, ga iz temačnega in nevarnega prostora (kot simbola za trpki dečkov vsakdan) potegne razpečevalec drog Juan. Juan, ki v krhkemu dečku prepozna svojo lastno krhkost, s partnerico Tereso Chironu ponudita svojevrstno oporo na težavni poti odraščanja, ki jo poleg revščine, zaznamuje tudi iskanje spolne identitete. V drugem poglavju, z naslovom »Chiron«, spremljamo najstnika Chirona, ki ga vrstniki še vedno zbadajo, da pa bi bilo že tako naporno življenjske obdobje še težje, Chironova mama zapade še v globljo odvisnost. Če drugo poglavje sestoji iz dveh klimaksov, tj. zblizanja dveh mladih, in pa dogodka, ki popolnoma zaobrbe dogajalni tok, tretje poglavje, »Black«, nastopi kot svojevrstno stičišče boleče preteklosti, malodane katarzične sedanosti in dovolj odprte prihodnosti, saj jo ustvarjalci filma mojstrsko odenejo v modrino kot referenco na Juanovo zgodbo o temnopoltem telesu, ki ob soju mesečine zadobi prav poseben, modrikast ten – ten samospoštovanja in ponosa.

FILMŠULA, Kosovelov dom Sežana, petek, 21. april 2017 ob 15h

TEME ZA POGOVOR

RASNA, RAZREDNA IN SPOLNA IDENTITETA

Dragocenost *Mesečine* je v načinu, kako se loteva treh temeljnih identitet v zahodni kulturi: tj. rasne, razredne in spolne identitete, ki pa so vsaj v Chironovem primeru tudi vir diskriminacije. Pristop, ki ga ubere *Mesečina*, je namreč dovolj avtorski, da nobena od naštetih identitet ni obravnavana klišejsko, s čimer se po eni strani filmu uspe izogniti kulturnim stereotipom, po drugi strani pa mu s tem uspe pokazati, da to, kar smo, drugemu ne daje pravice, da nas na podlagi tega kakorkoli diskriminira.

ESTETIZACIJA

Mesečino bi lahko označili za estetiziran film, saj svojo podobo gradi na intenzifikaciji lepega: vsak posamezen kader je potankosti premišljen, ko gre za rabo fotografije, barvne kodifikacije, zvoka, premikov kamere, celo igre. Kakšna je po tvojem mnenju funkcija estetizacije?

MLADINSKI FILM

Četudi je *Mesečina* na več ravneh izrazito avtorska, jo zaradi osredotočenosti na odraščanje, dozorevanje in identitetno samo-iskanje lahko razumemo kot primer mladinskega filma. Matthew P. Schmidt in Levi Fox za mladinske filme, posnete znotraj ameriške tradicije v drugi polovici dvajsetega stoletja, pravita, da jih lahko razumemo kot žanr, ki ga je moč prepoznati po specifični narativni formi in izbiri distinktivnih tematik, značilnih za ti. razvojni roman (nem. »entwicklungsroman« oz. »bildungsroman«). Schmidt v zvezi z njim izpostavlja njegove sodobne različice, ki obravnavajo teme kot so odraščanje, iniciacijski prehodi in ti. »coming-of-age zgodbe. Četudi se sodobni ameriški mladinski film med drugim ukvarja tudi z ekranizacijo družbenih problematik, se še najraje posveča vizualizaciji procesoma individualizacije in vzpostavljanja identitetnih formacij, navsezadnje pa tudi integraciji mladine v sodobno družbo, ki se v drugi polovici dvajsetega stoletja dokončno vzpostavi kot (sociološko) samostojna in homogena enota. Na kakšen način se po tvojem mnenju *Mesečina* vklaplja v Schmidtovo in Foxovo opredelitev mladinskega filma?

FILMSKI JEZIK

Mesečina je nedvomno primer avtorske, s tem pa inovativne uporabe kinematskih kodov: mizanscena je natančno premišljena, do potankosti je uglašena s posamezno fazo zgodbe, pri čemer so – poleg dela kamere (npr. statični, skorajda že galerijski kadri) – izjemno pomembni barvna kodifikacija, zvok (raba zvoka v *offu*) in glasba (zanimivo zatekanje h klasični glasbi). Bi znal(a) navesti vsaj dva prizora, za katera meniš, da odražata inovativno in ustvarjalno uporabo filmske govorice?

FILMSKA ADAPTACIJA

Film je nastal po gledališki predlogi. Kakšna je po tvojem mnenju razlika med gledališčem in filmom? Bi znal(a) navesti filmski primer, katerega mizanscena je gledališki oder?

NEODVISNI FILM

Nizkoprorračunska *Mesečina* je primer t.i. neodvisnega filma, ki je med drugim prejela kar šest nagrad Independent Spirits. Bi na podlagi ogleda *Mesečine* znal(a) navesti vsaj tri značilnosti neodvisnega filma?

PREDLOGI ZA OGLED TUDI DRUGIH FILMOV

Gora Brokeback (Brokeback Mountain, Ang Lee, 2005), Carol (*Carol*, Todd Haynes, 2015), Fantovska leta (*Boyhood*, Richard Linklater, 2014), Vodne lilije (*Naissance des pieuvres*, Céline Sciamma, 2007), Pobalinka (Tomboy, Céline Sciamma, 2011)

Pripravila: Nina Cvar (Zavod Vizo)